

5.9 Dějepis

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu se světovým a evropským vývojem. V tomto kontextu se jedná především o dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace (příprava žáků na život v integrované Evropě, v Evropské unii). Podstatné je rozvíjet takové časové a prostorové představy i empatie, které umožňují žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Dějepis je povinným vyučovacím předmětem pro žáky nižšího stupně osmiletého gymnázia. Navazuje na základy, které žáci získali ve vlastivědě ve 4. a 5. ročníku. Vyučuje se v 2 hodinové týdenní dotaci (celkem 8 hodin) v odborné učebně dějepisu a v kmenových třídách.

Ročník	1	2	3	4
Počet hodin	2	2	2	2

K preferovaným organizačním formám výuky patří poznávací vycházky, výlety a zájezdy (včetně zahraničních), exkurze a praktická cvičení ve škole i v terénu. Výuka dějepisu by měla výrazně podporovat používání cizího jazyka a výpočetní techniky s připojením k internetu.

Výuka dějepisu směřuje k

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, utváření a upevňování vědomí příslušnosti k evropské kultuře;
- vytvoření představy historického času;
- seznámení se s významnými událostmi a osobnostmi minulosti, které mají důležitý význam i pro dobrou orientaci v současném životě;
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě;
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání s obdobnými či odlišnými jevy a procesy v evropském a celosvětovém měřítku
- odhalování kořenů společenských jevů, dějů a změn, promýšlení jejich souvislostí a vzájemné podmíněnosti v reálném a historickém čase
- poznání a pochopení hospodářských, sociálních, politických i kulturních změn v národních i světových dějinách a jejich důsledků pro současnost i budoucnost;
- poznání a pochopení principů, na nichž spočívá demokratická společnost a základy jejích politických institucí;
- vytvoření občanského a právního vědomí v souvislosti s lidskými právy, povinnostmi a jejich respektováním;
- získání vlastního objektivně kritického postoje k historickému vývoji, souvislostem a vztahům;
- vytvoření pocitu hrdosti a úcty k duchovním a materiálním výtvarům minulosti, k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům;
- k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společností;

- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporujících základním principům demokratického soužití, ke zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci
- pochopení prvořadé potřeby života v míru;
- přípravě žáka na život v Evropě, s Evropou, pro Evropu (vytvoření vědomí evropské sounáležitosti);
- přípravě žáka na život v současném (jedinečném, mnohotvárném, globalizovaném) světě;
- aktivnímu využívání cizího jazyka a různých informačních a komunikačních technologií při vyhledávání, výběru a zpracovávání informací.

Výchovné a vzdělávací strategie vyučovacího předmětu Dějepis.

KOMPETENCE K UČENÍ

- Podporujeme rozvíjení aktivního zájmu žáků o poznávání historie své vlasti, Evropy, světa.
- Učíme žáky různými metodami poznávání duchovních, kulturních a materiálních výtvarů minulosti.
- Učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti.
- Učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu.
- Učíme žáky zpracovávat informace z hlediska důležitosti a objektivitu a využívat je k dalšímu učení.
- Podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry.
- Učíme žáky správně zaznamenat a zdokumentovat experiment.
- Uplatňujeme individuální přístup k žákovi, výsledky posuzujeme vždy z pohledu přidané hodnoty".
- Motivujeme k učení - snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení.
- Při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace.
- Učíme trpělivosti, povzbuzujeme.
- Jdeme příkladem - neustále si dalším vzděláváním v oboru Dějepis rozšiřujeme svůj pedagogický obzor.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

- Vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit.
- Na modelových příkladech naučíme žáky algoritmu řešení problémů.
- Učíme žáky přecházet od smyslového poznávání k poznávání založenému na pojmech, prvcích teorií a modelech a logickém uvažování a k řešení chápat vzájemné souvislosti či zákonitosti historických faktů.
- Učíme žáky poznatky zobecňovat a aplikovat v různých oblastech života.
- Učíme žáky základům logického vyvozování a předvídání specifických závěrů z analýzy historických faktů.
- Rozvíjíme schopnost objevovat a formulovat problém a hledat různé varianty řešení.
- Podporujeme netradiční (originální) způsoby řešení problémů.
- Podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení.
- Podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- Podporujeme využívání moderní techniky a moderních technologií při řešení problémů.
- Učíme, jak některým problémům předcházet.
- Průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají.
- Jdeme příkladem - učíme se sami lépe, s rozumem a s nadhledem řešit různé problémové situace odborného i interpersonálního charakteru.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci.
- Učíme žáky stručně, přehledně i objektivně sdělovat (ústně i písemně) postup, výsledky a závěry svých zjištění.
- Klademe důraz na kulturní úroveň" mluveného i písemného projevu.
- Ve výuce podporujeme používání cizího jazyka a výpočetní techniky.
- Vedeme žáky k tomu, aby otevřeně vyjadřovali svůj názor podpořený logickými argumenty.
- Podporujeme kritiku a sebekritiku.
- Učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky a vyučujícími a mezi žáky navzájem.
- Připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích.
- Důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených v řádu učebny a stanovených pravidel chování na mimoškolních akcích.
- Jdeme příkladem - profesionálním přístupem ke komunikaci s žáky, rodiči, zaměstnanci školy a širší veřejností.
- Sami otevřeně komunikujeme na odborné a kulturní úrovni", své názory opíráme o logické argumenty.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Vedeme žáky k osvojení dovednosti kooperace a společného hledání optimálních řešení problémů.
- Minimalizujeme používání frontální metody výuky, podporujeme skupinovou výuku a kooperativní vyučování.
- Podporujeme inkluzi (začlenění) - volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy jako mozaiku.
- Učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce.
- Rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role.
- Učíme žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Netolerujeme projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.
- Ve výuce podporujeme koedukovanou výchovu dětí.
- Průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině.
- Učíme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, (mezi žáky a učiteli).
- Důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podíleli.
- Jdeme příkladem - podporujeme spolupráci všech členů pedagogického sboru i spolupráci pedagogických a nepedagogických pracovníků školy.
- Respektujeme práci, roli, povinnosti i odpovědnost ostatních.
- Upřednostňujeme zájmy školy, zájmy žáků a oprávněné zájmy rodičů před svými osobními zájmy.
- Pomáháme svým spolupracovníkům, učíme se od nich, vyměňujeme si s nimi zkušenosti.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k poznání možností praktického využití znalostí z historie pro život v současném světě.
- Rozvíjíme zájem o veřejné záležitosti.
- Vedeme žáky k aktivnímu zapojení se do života společnosti, učíme je poznávat a chránit svá práva a respektovat práva ostatních.
- Vedeme žáky k aktivní ochraně duchovních, kulturních a materiálních výtvarů minulosti.
- Vytváříme a upevňujeme v žácích pocit zodpovědnosti za předávání duchovního, kulturního a materiálního bohatství dalším generacím.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Netolerujeme nekamarádkské chování a odmítnutí požadované pomoci.
- Netolerujeme žádnou podobu (aktivní, pasivní, otevřenou, skrytou) podpory výše uvedených negativních jevů.
- Učíme žáky správně jednat v různých mimořádných život ohrožujících situacích.
- Podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují.
- Důsledně vyžadujeme dodržování stanovených pravidel chování ve škole, v učebně dějepisu, na mimoškolních akcích.
- Neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření.
- Jdeme příkladem - respektujeme závazné předpisy, plníme příkladně své povinnosti.
- Respektujeme osobnost žáka a jeho práva.
- Budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole.
- Chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Učíme žáky optimálně plánovat a provádět jejich pracovní činnosti a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat.
- V rámci možností a podmínek školy učíme žáky při práci využívat moderní technologie, postupy, pomůcky a materiály, nástroje a technologie, techniku.
- Podporujeme využívání výpočetní techniky, internetu a používání cizího jazyka.
- Seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a důsledně vyžadujeme jejich dodržování.
- Vedeme žáky k dodržování a plnění jejich povinností a závazků.
- Při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Měníme pracovní podmínky, žáky vedeme k adaptaci na nové pracovní podmínky.
- Různými formami (exkurze, film, beseda apod.) seznamujeme žáky s různými profesemi s blízkým vztahem k dějepisu.
- Seznamujeme žáky s podmínkami a možnostmi jejich pracovního uplatnění v rámci Evropské unie.
- Jdeme příkladem - příkladně si plníme své pracovní povinnosti (nástupy do hodin, příprava na výuku).
- Prohlubujeme si odbornou a pedagogickou kvalifikaci. V rámci celoživotního vzdělávání se neustále seznamujeme s novými poznatky a technologiemi v oboru dějepis a s novými poznatky v oborech pedagogika, psychologie a v oboru didaktika dějepisu.
- Důsledně dodržujeme zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.
- Zodpovědně chráníme své zdraví a zdraví žáků.
- Dodržujeme dané slovo.
- Vážíme si své profese.
- Svoji profesi a svoji školu pozitivně prezentujeme před žáky, rodiči i širší veřejností.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

Očekávané výstupy

žák

- 1.1. uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků
- 1.2. uvede příklady zdrojů informací o minulosti; pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- 1.3. orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- 2.1. charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- 2.2. objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- 2.3. uvede příklady archeologických kultur na našem území

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY

Očekávané výstupy

žák

- 3.1. rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací
- 3.2. uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- 3.3. demonstrovuje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
- 3.4. porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

Očekávané výstupy

žák

- 4.1. popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- 4.2. porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
- 4.3. objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- 4.4. vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- 4.5. ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY

Očekávané výstupy

žák

- 5.1. vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
- 5.2. vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- 5.3. popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- 5.4. objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- 5.5. objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- 5.6. na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
- 5.7. rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

Očekávané výstupy

žák

- 6.1. vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- 6.2. objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- 6.3. porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- 6.4. charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin; uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- 6.5. na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy
- 6.6. vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla; charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií

MODERNÍ DOBA

Očekávané výstupy

žák

- 7.1. na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- 7.2. rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- 7.3. charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět; rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- 7.4. na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- 7.5. zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

ROZDĚLENÝ A INTEGROJÍCÍ SE SVĚT

Očekávané výstupy

žák

- 8.1. vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa; uvede příklady střetávání obou bloků
- 8.2. vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- 8.3. posoudí postavení rozvojových zemí
- 8.4. prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Dějepis - prima

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede, jak, kdy a čím se člověk vyčlenil ze světa zvířat - zaznamená správně časový údaj na časovou přímku - orientuje se v dějepisné mapě (ukáže na mapě, přečte z mapy) - vyhledává informace (zúčastní se doporučených akcí muzeí, navštíví knihovnu, apod.) - rozliší a seřadí vývojové typy člověka - popíše způsob lovu a pravěké zbraně a nástroje - vysvětlí pravěkou zemědělskou revoluci - rozená výrobky nejstarších zemědělců - popíše způsob života v rodové společnosti - objasní, proč vzniklo náboženství - ukáže na dějepisné mapě, kde se lidé začali zabývat zemědělstvím nejdříve - vysvětlí, které kovy začal člověk využívat nejdříve (a proč) - objasní přednost kovů a uvede důsledky jejich využívání - sestaví srovnávací tabulku o vývoji uvede některá archeologická naleziště u nás - zúčastní se exkurze na experimentální archeologické pracoviště – praktická zkušenost - vysvětlí vznik států zdůvodní, proč vznikly v subtropickém pásu - vysvětlí, co jsou městské státy, dovede vysvětlit jak vznikla bible - uvede příklady, co přinesly starověké státy Orientu světu 	<p><u>Lidé, jejich přítomnost a minulost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - význam dějin pro jedince i současnou společnost - čas v dějinách, dějepisná mapa - hlavní úkoly archívů, muzeí a knihoven, poslání archeologie <p><u>Pravěk- nejstarší období lidské společnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - doba kamenná - způsob života lidí v době kamenné - počátky zemědělství a řemesel - projevy duchovního života lidí - doba bronzová - doba železná - stěhování národů a barbarská Evropa v době římské <p><u>Starověk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - oblasti starověkého východu - charakteristické rysy oblasti - počátky písma, věd a první zákony , kulturní přínos starověkých civilizací - Starověký Egypt, Indie a Čína, Mezopotámie, Fénicie, Palestina, Persie, Cheticie - Židé a judaismus 	<p>B, ŘR, PP, R, Pv2, PS, Pú, V, DDC</p> <p>ŘR, B, T , Ú, PÚ, PP, V Pv2, PS DE, DC</p> <p>T, Ú, R, PP, ŘR, B, PD, Pv2, PS, PÚ, DV, DC</p>	<p>OVO : 1.1, 1.2, 1.3, 2.1, 2.2, 2.3, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4</p> <p>PT : Výchova demokratického občana 3.4</p> <p>Multikulturní výchova 1, 4, 5</p>

<ul style="list-style-type: none"> - určí, kterým dnešním státům náleží uvedené oblasti - popíše způsob života ve starověkém státě - vyhledá, co zanechaly uvedené státy světa (ve vědě, kultuře) - pracuje s dějepisnými mapkami a dějepisným atlasem - dokáže srovnat vývoj starověkých států a střední Evropy - vysvětlí pojmy spojené s dějinami Řecka: antika, báje, epos - uvede přírodní podmínky významné pro vznik řeckých států - stručně převypráví příběh eposu nebo báje - rozliší spartskou, aténskou výchovu - zdůvodní příčiny kolonizace a obchodu - vysvětlí pojem demokracie - objasní, jak byl řízen městský stát - vyvodí příčiny a zhodnotí výsledky peloponéské války - doloží příklady vlivu řecké vzdělanosti, vědy a umění na další vývoj historie - objasní vzestup a pád Alexandra Makedonského - kostýmovaná prezentace významných osobností Řecka - doloží, jak se z Říma stalo impérium - popíše život v Římě, vojenském táboře - odhadne úlohu významných osobností starověkého Říma - vysvětlí úlohu křesťanství - uvede kulturní oblasti římské kultury, které měly význam pro evropskou kulturu - porovná vývoj západořímské a východořímské říše - zpracuje informace a náměty z výletů školních i soukromých 	<p><u>Starověké Řecko:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - kořeny řecké civilizace - archaické a klasické období řeckých států - doba homérská - městské státy - řecká kolonizace - Atény za Solónu - Peloponéská válka - Řecká vzdělanost, věda a umění - Makedonie <p><u>Starověký Řím:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - vývoj Říma do ovládnutí Itálie - římské císařství - začátek křesťanství - římská kultura - krize a rozpad říše západořímské 	<p>T, Ú, R, PP, ŘR, B, PD, PV 2, PD, PP, PS, PÚ, V, Rt D, DC</p> <p>T, Ú, R, PÚ, PP, MoS, ŘR, B, PD, Pv 2, PS, V, DC</p>	
--	---	--	--

Dějepis - tercie

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - určí předchozí etapy vývoje, hlavní události a osobnosti - uvede změny ve společnosti - vysvětlí pojem konstituční monarchie - uvede podstatu průmyslové revoluce, objasní základní pojmy, zdůvodní vznik průmyslové společnosti - vysvětlí pojmy vztahující se k absolutismu v Evropě, sestaví přehled absolutistických států a provede jejich srovnání - zhodnotí situaci v zemi, zhodnotí vliv osvícenců, posoudí osobnost panovníka a jeho reformy - porovná typ státu s ostatními v Evropě, doloží vzestup státu - vymezí znaky a oblasti, uvede významné památky a osobnosti - uvede nové myšlenky doby a jejich hlavní představitele - popíše život v naší zemi, rozliší oblasti, uvede významné osobnosti a památky - aplikuje poznatky o osvíceném absolutismu a zhodnotí význam uvedených panovníků, doloží jejich reformami, zhodnotí a objasní důsledky reform - popíše boj za nezávislost a vysvětlí vznik občanské společnosti, sestaví přehled (typy) států a vlád - stanoví příčiny, popíše průběh francouzské revoluce a zhodnotí význam 	<p><u>Období od druhé poloviny 17. století do konce 18. století</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - počátky novověku v Evropě - Anglická revoluce - zrod moderní vědy, průmyslová společnost - absolutismus v Evropě – Francie, Rusko, Prusko, Anglie - baroko, rozvoj vzdělanosti v době osvícenské - upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce - česká barokní kultura - české země za vlády Marie Terezie a Josefa II. - vznik USA - státy na konci 18. století <p><u>Novověk od konce 18. století do roku 1914</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Velká francouzská revoluce - napoleonské války a jejich důsledky 	<p>T, Ú, R, PÚ, PP, ŘR, B, PD, Pv2, PS, V, DC</p>	<p>OVO : 5.4, 5.6, 5.7, 6.1., 6.2, 6.3, 6.4, 6.5, 6.6</p> <p>PT : Výchova demokratického občana 3, 4</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech : 3</p> <p>Multikulturní výchova : 1, 3, 5</p> <p>Exkurze Praha – Pražský hrad, Královská cesta – 1 den</p> <p>Cykloexkurze – Chlum 1866 – 1 den</p>

<ul style="list-style-type: none"> - rozpozná charakter válek, posoudí úlohu osobnosti v dějinách - srovná hospodářskou vyspělost států, doloží nerovnoměrnost vývoje států - vysvětlí, jak se hledaly odpovědi na řešení sociálních otázek - provede přehled hnutí, uvede cíle a zhodnotí výsledky - vysvětlí pojmy klasicismus a romantismus - stanoví předpoklady, úkoly a cíle národního obrození, posoudí úlohu buditelů - rozliší politické programy a cíle v jednotlivých zemích, určí příčiny neúspěchu - zhodnotí situaci, posoudí postavení zemí, působení představitelů, uvede změny v politickém působení, rozliší představitele skupin a stran - vysvětlí význam sjednocení pro další vývoj Německa, zhodnotí úsilí a výsledek - stanoví příčiny, popíše průběh, určí důsledky pro další vývoj USA 	<ul style="list-style-type: none"> - průmyslová revoluce - národněosvobozenecké hnutí v Evropě - národní obrození - rok 1848 v Evropě a v Čechách - postavení českých zemí v habsburské monarchii do roku 1914 - základní rysy české politiky, její představitelé - sjednocení Německa a Itálie - občanská válka v USA - mocenská seskupení na přelomu století 		
---	---	--	--

Dějepis - kvarta

KONKRETIZOVANÝ VÝSTUP	KONKRETIZOVANÉ UČIVO	NÁSTROJE HODNOCENÍ	VAZBY, PŘESAHY
<p>Žák:</p> <ul style="list-style-type: none"> - uvede vztahy mezi velmocemi, rozpory a lokální střety, rozliší pojmy : záminka a příčiny, vyhledá příčinné vztahy, popíše průběh války, posoudí výsledek a důsledky - rozezná odlišnost vývoje, vysvětlí důsledky - vysvětlí boj o samostatnost, uvede formy odboje a hlavní představitele, vyhledá vlastní (rodinné) dokumenty z tohoto období - rozliší politické proudy, opatření, reformy, zhodnotí úroveň země a mezinárodní postavení - posoudí mezinárodní vztahy a systém uspořádání Evropy - vysvětlí pojem fašismus, objasní vznik a cíle fašistického hnutí, zhodnotí vnitřní situaci země i mezinárodní vztahy - uvede projevy, snahy o řešení a důsledky krize - uvede sled událostí při vytváření koalice, postoj velmocí a příčinné souvislosti - na příkladech zhodnotí postoj umělců - rozpozná souvislost našich a světových dějin, rozliší postoje velmocí, uvede důsledky Mnichova pro nás a svět - s použitím mapy a zejména na základě vlastní četby a sledování filmu zdokumentuje život za protektorátu, uvede sled hlavních událostí, hlavní etapy, rozhodující bitvy, postup spojenců, zhodnotí výsledek a důsledky 2. světové války - uvede příklady projevů odporu, organizování odboje vnitřního a zahraničního, jeho hrdiny, zhodnotí význam a činy našich vojáků a letců 	<p><u>Moderní doba</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - 1. světová válka - situace v Rusku, ruská revoluce - vznik ČSR, hospodářsko-politický rozvoj republiky, sociální a národnostní problémy - mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech - počátky fašistického hnutí - SSSR v meziválečném období - světová hospodářská krize a její důsledky - první projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek - kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války - cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky - Protektorát Čechy a Morava - 2. světová válka, domácí a zahraniční odboj - poválečné uspořádání světa - poválečné Československo – únorový převrat 1948 	<p>T, Ú, R, PÚ, PP, ŘR, B, PD, Pv2, PS, V, DC</p>	<p>OVO : 6.6, 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, 7.5, 8.1, 8.2, 8.3, 8.4</p> <p>PT : Výchova demokratického občana 3, 4</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech : 3</p> <p>Multikulturní výchova : 1, 3, 5</p> <p>Exkurze Praha – Vyšehrad, Nové Město, Resslova ulice – 1 den</p> <p>Masarykova věž samostatnosti</p>

<ul style="list-style-type: none"> - objasní situaci v poválečném Československu ve všech oblastech - objasní politický převrat a jeho důsledky - posoudí závislost ČSR na SSSR - vysvětlí pojem studená válka, uvede příklady, vyhledá spojitost světových a národních dějin, určí zařazení do vojenských bloků - s pomocí mapy uvede změny související s rozpadem koloniálního systému - na příkladech zdokumentuje vnitřní situaci Maďarska v roce 1956 a Československa v roce 1968 - na příkladech rozliší systém totalitní a demokratický - seznámí se s pojmem „perestrojka“ a objasní snahu o změnu systému - sestaví přehled hlavních událostí a doloží důsledky - objasní spojitost našich národů v historii i důvody rozdělení v roce 1993 - posoudí vnitřní a mezinárodní postavení ČR v současnosti - sleduje tisk, vyhledává informace, sestaví přehled nejvýznamnějších objevů, vynálezů, výtvorů a děl a jejich autorů 	<p><u>Dějiny od poloviny 20. století do současnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - postavení ČSR - studená válka - rozpad koloniálního systému - vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové jevy) - charakteristika západních zemí - krize sovětského impéria - obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ 1989 - rozpad ČSR, vznik ČR 1993 - Česká republika na přelomu tisíciletí - technika, věda a kultura ve 2. polovině 20. století, evropská integrace, globalizace 		
--	---	--	--

Zkratky:

- B – beseda
- DC – doplňovací cvičení
- DF – dokumentární film
- DzC – deník z cest
- E – exkurze
- MoS – modelová situace
- PD – popis s demonstrací
- PP – praktické předvedení
- Pís – písemná práce